

УДК 616.314-77(1/9)

Г.Ю. Апсекунов

**АНАЛІЗ НАДАННЯ ОРТОПЕДИЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЧНОЇ
ДОПОМОГИ ЖИТЕЛЯМ м. ДОНЕЦЬКА І ОБЛАСТІ
ЗА 2004-2008 РОКИ**

Донецький національний медичний університет ім. М.Горького

Питання визначення потреби населення в протезуванні ніколи не втрачало своєї актуальності і на сьогодні залишається гострою, повністю не розв'язаною медичною, економічною та соціальною проблемою, що вказує на необхідність пошуку нових підходів до надання стоматологічної ортопедичної допомоги.

За даними багатьох науковців, від втрати зубів страждає 70% - 95% населення України [4, 5, 6, 7]. Результати досліджень, які наводить В.А. Лабунець [2, 3], свідчать, що дефекти зубних рядів складають 75,10% загальної кількості обстежених.

Аналітичний аналіз даних останніх років свідчить, що у віці 30-35 років у середньому 35% осіб мають дефекти зубних рядів, які потребують заміщення незнімними конструкціями зубних протезів, а з віком цей показник зростає і досягає 100% [1].

Отже, цілком природно, що визначення потреби населення в протезуванні внаслідок втрати зубів або непридатності протезів завжди було об'єктом посиленої уваги.

Метою нашого дослідження стало вивчення поширеності та структури дефектів зубних рядів у населення м. Донецька і Донецької області.

Аналіз річних звітів стоматологічних лікувальних закладів м. Донецька і Донецької області проведено за даними річних статистичних звітів за період із 2004 року по 2008 рік включно.

Як видно з даних, наведених у табл.1, за 5 років спостереження в ортопедичних відділеннях стоматологічних поліклінік Донецької області було прийнято 25975151 пацієнтів, а первинних було 45,82%. Тоді як у м. Донецьку за ці роки прийнято 381545 пацієнтів і тільки 25,25% були первинними.

Треба зазначити, що кількість первинних пацієнтів із роками зменшується. У Донецькій області в 2004 році їх було 9,61%, а в 2007 році – 8,82%. По м. Донецьку цей показник ще нижчий: у 2004 році було прийнято 7,27% первинних пацієнтів, тоді як у 2004 році тільки 4,4% пацієнтів були первинними.

Ми проаналізували структуру виготовлених ортопедичних конструкцій зубних протезів жителям Донецької області і м. Донецька за 2004-2008 рр. включно (табл.2, 3). Для аналізу кількості виготовлених зубних протезів були взяті найпоширеніші конструкції: мостоподібні, бюгельні, повні та часткові пластинкові.

Жителям Донецької області за 5 років усього було виготовлено 477654 протези. Помітна тенденція зниження кількості виготовлених зубних протезів. Так, у 2004 році їх було виготовлено 21,89% від загальної кількості за п'ятиріччя, а в 2008 році - майже на 3,5% менше.

Мостоподібних зубних протезів за відповідні роки всього було виготовлено 36,54%. Тенденція зменшення виготовлення подібних конструкцій зубних протезів також знижується з 7,63% до 6,76%.

Найбільша кількість повних знімних пластинкових протезів жителям Донецької області була за 2004-2008 роки і становила 40,98% від загальної кількості виготовлених зубних протезів, а часткових знімних пластинкових протезів майже на 19% менше.

За 5 років спостереження виготовлено всього 991 бюгельний протез жителям Донецької області, що становить 0,21% від загальної кількості виготовлених зубних протезів. Найбільша їх кількість була у 2007 році – 0,09%, а найменша - у 2005 році – 0,02%.

Трохи інша картина спостерігається по м. Донецьку. Зменшення кількості виготовлених конструкцій зубних протезів по роках спостереження також зберігається, за винятком бюгельних протезів. У 2004 році їх було виготовлено 0,04% від загальної кількості протезів, а у 2007 році – 0,1%.

Мостоподібних протезів жителям м. Донецька було виготовлено на 9,5% більше, ніж мешканцям області. Майже на 21% менше виготовлено повних знімних протезів і на 11,3% більше виготовлено часткових знімних пластинкових.

Висновки

1. За 2004-2008 рр. спостерігається загальна тенденція зменшення кількості відвідувань ортопедичних відділень стоматологічних лікувальних закладів.
2. Недостатня кількість виготовлення бюгельних протезів жителям м. Донецька і Донецької області.
3. Кількість виготовлених конструкцій зубних протезів зменшується по роках спостереження.

Література

1. Заболоцький Я.В. Поширеність та структура дефектів зубних рядів у населення м. Львова та Львівської області / Я.В.Заболоцький, Н.М.Дидик // Вісник стоматології. – 2005. - № 4. – С.77-87.
2. Лабунец В.А. Основы научного планирования и организации ортопедической стоматологической помощи на современном этапе

развития / В.А.Лабунец //Одесса: Институт стоматологии АМН Украины, 2006.- 428 с.

3. Лабунец В.А. Потребность в несъемных зубных протезах и обеспеченность ими городского населения Украины / В.А.Лабунец // Вісник стоматології.- 1999.- №2.- С.43-45.
4. Лабунец В.А. Потребность, обеспеченность и нуждаемость взрослого городского населения Украины в стоматологической ортопедической помощи / В.А.Лабунец // Вісник стоматології.- 2000.- №1.- С. 48-49.
5. Лабунец В.А. Потреба та рівень забезпеченості дорослого міського населення України в стоматологічній ортопедичній допомозі / В.А.Лабунец // Матеріали I (VIII) з'їзду Асоціації стоматологів України.- К.: Книга плюс, 1999.- С. 37-38.
6. Результаты анкетирования пациентов по изучению уровня мотивации обращаемости их в ЦНИИС за ортопедической стоматологической помощью / Алимский А.В., Белецкий Г.В., Карцев А.А. [и др.] // Вісник стоматології. - 2004. - № 2.- С.88-91.
7. Суржанский С.К. С титаном в третье тысячелетие / С.К.Суржанский, И.П.Шелякова, А.П.Щербань [и др.] // Современная стоматология.- 2005.- №1.- С.128-130.

Стаття надійшла

1.06.2009 р.

Резюме

Проведен анализ статистических данных Донецкой областной и городской стоматологических поликлиник, касающийся вопросов потребности населения в восстановлении дефектов зубных рядов ортопедическими методами. Полученные данные свидетельствуют о том, что количество посещений стоматологических поликлиник за 2004-2008

годы уменьшилось, как и уменьшилось количество изготовленных конструкций зубных протезов.

Ключевые слова: потребность в ортопедическом лечении, количество зубных протезов, мостовидные, съемные пластиночные, бюгельные.

Summary

The analysis of statistic data of Donetsk city and region stomatological polyclinics concerning the population need in denture defect rehabilitation with the help of orthopaedic methods has been conducted. The received results testify that the quantity of stomatological polyclinics calls at the period of 2004-2008 had reduced as well as the quantity of making denture constructions.

Key words: need in orthopaedic treatment, denture quantity, bridge prostheses, removable laminar prostheses, clasp prostheses.

Таблиця 1

Зведена таблиця надання ортопедичної допомоги спеціалістами лікувальних закладів
Донецької області за 2004-2008 роки

Роки	Регіон							
	Донецька область				м. Донецьк			
	Усього пацієнтів		Із них первинних		Усього пацієнтів		Із них первинних	
	абс.	%	абс.	%	абс.	%	абс.	%
2004	5277569	20,32	2496667	9,61	77015	20,19	27751	7,27
2005	5558887	21,4	2419697	9,32	80391	21,07	29687	7,78
2006	5069912	19,52	2356026	9,07	81870	21,46	29093	7,63
2007	5073267	19,53	2292019	8,82	74853	19,62	22715	5,95
2008	4995516	19,23	2338385	9,0	67416	17,66	16791	4,4
Усього	25975151	100	11902794	45,82	381545	100	96350	25,25

Таблиця 2

**Зведена таблиця кількості ортопедичних конструкцій зубних протезів,
виготовлених жителям Донецької області за 2004-2008 роки**

Роки	Конструкції зубних протезів									
	усього		мостоподібні		бюгельні		повні пластинкові		часткові пластинкові	
	абс.	%	абс.	%	абс.	%	абс.	%	абс.	%
2004	104577	21,89	36444	7,63	236	0,05	44202	9,25	23695	4,96
2005	96486	20,19	35928	7,52	89	0,02	40439	8,47	20030	4,19
2006	93780	19,63	34485	7,22	99	0,02	37408	7,83	21788	4,56
2007	94643	19,81	35385	7,41	419	0,09	38114	7,98	20725	4,34
2008	88168	18,46	32276	6,76	148	0,03	35570	7,45	20174	4,22
Усього	477654	100	174518	36,54	991	0,21	195733	40,98	106412	22,27

**Зведена таблиця кількості ортопедичних конструкцій зубних протезів,
виготовлених жителям м. Донецька за 2004-2008 роки**

Роки	Конструкції зубних протезів									
	усього		мостоподібні		бюгельні		повні пластинкові		часткові пластинкові	
	абс.	%	абс.	%	абс.	%	абс.	%	абс.	%
2004	15288	22,69	7140	10,60	27	0,04	3113	4,62	5008	7,43
2005	13867	20,59	6455	9,58	51	0,076	2831	4,20	4530	6,72
2006	12727	18,89	6015	8,93	37	0,055	2477	3,68	4198	6,23
2007	13519	20,07	6053	8,99	70	0,104	2704	4,02	4692	6,97
2008	11962	17,76	5322	7,89	52	0,077	2401	3,56	4187	6,22
Усього	67363	100	30985	46,0	237	0,35	13526	20,08	22615	33,57